

UCHWAŁA Nr XX/158/16

Rady Gminy Włocławek

z dnia 29 listopada 2016 r.

w sprawie: *uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Włocławek na 2017 r.*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 i 1579), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2016 r. poz. 224 i 437)

Rada Gminy Włocławek uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Włocławek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Włocławek**

Paweł Bogdanowicz

Uzasadnienie:

Obowiązek prowadzenia przez gminę działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych został nałożony ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487).

W myśl art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2012 poz. 124 do zadań własnych gminy należy także przeciwdziałanie narkomanii, które winno być prowadzone w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego przez Radę Gminy.

Źródłem finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są, zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody gminy pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Mając na względzie wspólne źródło finansowania, zbliżony zakres zadań, grupę odbiorców oraz kompleksowe podejście do prowadzenia działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym i profilaktycznym celowe jest uchwalenie wspólnego Programu tworzącego spójną politykę samorządu wobec uzależnień i związanych z nimi problemów społecznych.

Program na 2017 rok uwzględnia kierunki działań określone w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii. Opiera się też na rekomendacjach i priorytetach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wytycznych Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii dotyczących realizowania i finansowania Gminnych Programów w przedmiotowym zakresie. Wpisuje się w cele i zadania ujęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Poszerzony został o zadania wynikające z pojawienia się nowych problemów i potrzeb środowiska. Jego cechą wiodącą jest rozwijanie kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów uzależnień i ich skutków oraz zapobieganie tym zjawiskom poprzez prowadzenie szerokiej współpracy z instytucjami rządowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.

Przyjęcie powyższego Programu przez Radę Gminy Włocławek przyczyni się do prowadzenia spójnych działań mających na celu: zmniejszenie populacji osób pijących alkohol w sposób szkodliwy i ryzykowny, zmniejszenie ilości i częstotliwości picia alkoholu przez młodzież oraz podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej, ograniczenie dzieciom i młodzieży dostępu do substancji psychoaktywnych, zwiększenie dostępności profesjonalnych działań

- terapeutycznych i pomocowych osobom uzależnionym i ich rodzinom, reintegrację społeczną i zawodową osób z problemami uzależnień i ich rodzin, ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i przemocy domowej wywołanych przez alkohol, zmniejszenie zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego powodowanych przez osoby nietrzeźwe.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Włocławek

Paweł Bugdanowicz

Załącznik

do Uchwały Nr XX/158/16

Rady Gminy Włocławek

z dnia 29 listopada 2016 r.

***Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz
Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Włocławek
na 2017 rok***

Wstęp

Gmina, na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, uzyskała kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w społecznościach lokalnych.

Do zadań własnych gminy należy podjęcie takich środków zaradczych oraz naprawczych, które minimalizowałyby skutki, a przede wszystkim zapobiegały alkoholizmowi i narkomanii na jej terenie.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencje wzrostową. Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie innych substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa.

Narkomania to choroba złożona z wielu sprzężonych ze sobą przyczyn (społecznych, psychologicznych, biologicznych), rozwijająca się zwłaszcza wśród młodych osób. Na przestrzeni lat, utraciła ona swój marginalny charakter i obecnie dotyka również dzieci i młodzieży pochodząca z tzw. dobrych domów”.

Problem nadużywania alkoholu dotyczy nie tylko samej jednostki (jej zdrowia, utraty pracy, bezdomności), ale także życia rodzinnego, bowiem związany jest w wielu przypadkach z rozpadem rodziny, przemocą, zaburzeniami emocjonalnymi wszystkich jej członków, a także naruszeniem prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu i przestępstwami związanymi z nielegalnym jego obrotem. Zjawiska alkoholizmu i narkomanii budzą duże emocje opinii publicznej.

Podstawowe kierunki działań określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Włocławek na 2017 rok odpowiadają zadaniom nałożonym na gminy przepisami prawa.

Program ten precyzuje zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii na terenie Gminy Włocławek w oparciu o dotychczasowe doświadczenia oraz analizę problemów alkoholowych występujących na terenie Gminy Włocławek.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz

Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Włocławek w 2017 roku określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Gminny Program realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włocławku.

Przedstawiony program opiera się na następujących dokumentach:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2016 r. poz. 487);
1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180 poz.1493 ze zmianami);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. 2016 r. poz. 224, poz. 437)

Charakterystyka Gminy Włocławek

- analiza zagrożeń

Gmina Włocławek na dzień 30 września 2016 r. zamieszkiwana jest przez 7186 mieszkańców. Jej teren jest zagrożony wykluczeniem społecznym mieszkańców, ze względu na teren wiejski, rozległe położenie Gminy (21 990 ha). Gmina ma charakter usługowo-rolniczy. Gospodarstwa są małe, nie ma tu dużych zakładów pracy. Choć znacząco zmalała, to jednak duża jest liczba osób bezrobotnych. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku, stopa bezrobocia w Gminie Włocławek na koniec października 2015r. kształtowała się na poziomie 21% w powiecie włocławskim (ogółem 560 osób bezrobotnych, dane PUP we Włocławku na dzień 31.X.2015). Na terenie Gminy działa kilka placówek i podmiotów, mających w swoim zakresie pomoc rodzinom:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny
- Ośrodek Zdrowia w Kruszynie i Smólniku;
- Zespół Interdyscyplinarny
- Szkoły: Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Kruszynie i Smólniku; Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Modzerowie i Warząchewce Polskiej.

Głównym problemem wśród mieszkańców Gminy Włocławek jest alkoholizm, często

występujący jako efekt bezrobocia, które powoduje frustrację i bezsilność wobec pogłębiającej się, złej sytuacji życiowej rodzin. Często taka sytuacja jest przyczyną zaniedbań wychowawczych oraz powoduje agresję i przemoc w rodzinie. Najbardziej cierpią wówczas dzieci, u których dochodzi do traumatycznych przeżyć oraz zaburzeń rozwoju.

Bezrobocie mieszkańców Gminy Włocławek wpływa na osłabienie instytucji rodziny, osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, a w konsekwencji na rozwój patologii społecznych, alkoholizmu i narkomanii prowadzących do wykluczenia społecznego, o czym była mowa także wcześniej. Główną przyczyną korzystania z pomocy GOPS jest obecnie ubóstwo (liczba rodzin otrzymujących pomoc z tytułu ubóstwa wynosi 279) oraz bezrobocie (303 rodzin, czyli 907 osoby w tych rodzinach).

W roku 2016 aż 474 rodzin korzysta ze wsparcia GOPS (w tym 219 rodzin z zasiłków celowych, 223 z zasiłków okresowych – źródło: sprawozdanie za I półrocze 2016 r.) Z problemem alkoholowym objętych pomocą w 2016r. było 27 osób.

Brak pracy, a tym samym brak dochodów doprowadza do sytuacji, w której żyją na poziomie minimum socjalnego. Rodzi się wówczas poczucie bezsilności i narasta zagrożenie wchodzenia w proces wykluczenia społecznego. Dlatego należy podjąć działania przeciwdziałające zjawiskom patologii społecznych w szczególności takich jak alkoholizm i narkomania. W Kruszynie i Smólniku funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, który prowadzi certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień. Obecnie w terapii w Punkcie Konsultacyjnym objętych jest 29 osób.

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii są środkami budżetu gminy pochodzącymi z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalonych przez Radę Gminy liczy ogółem wszystkich punktów – 45.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja w 2016 roku, do dnia 03.11.2016 r., spotkała się 8 razy, rozpatrując między innymi wnioski o leczenie odwykowe. Komisja wystosowała wezwania do osób uzależnionych, współuzależnionych. Na jej wezwanie zgłosiło się 9 osób poproszone na komisję, skierowano 2 wnioski o leczenie odwykowe do Sądu Rejonowego we Włocławku; w roku 2016 wydano 8 pozytywnych opinii w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Założenia i cele Programu

Program zakłada wielostronne oddziaływanie, których głównym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z alkoholem i narkotykami, zmniejszenie rozmiarów szkód oraz tworzenie warunków do poszerzenia zasobów niezbędnych do rozwiązywania problemów wynikających z uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

Priorytetowe zadania

1. Wspieranie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą zaniedbanymi wychowawczo, z rodzin dysfunkcyjnych.
2. Organizacja różnych form wypoczynku i opieki dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji.
3. Wdrażanie profilaktyki szkolnej i środowiskowej i programów edukacyjno – profilaktycznych promujących zdrowy styl życia oraz wdrażających umiejętności potrzebne do życia bez alkoholu i narkotyków.
4. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież – dofinansowanie zajęć i imprez z dziedziny kultury, sportu i rekreacyjnych promujących trzeźwy, zdrowy i bezpieczny tryb życia.
5. Zwiększenie dostępności i skuteczności programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
6. Prowadzenie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka – jako priorytetowe zadania profilaktyki adresowane zwłaszcza do młodych mieszkańców Gminy, w szczególności dla osób z grupy ryzyka i rodzin dysfunkcyjnych.
7. Prowadzenie wobec osób uzależnionych od alkoholu działań motywujących do leczenia.
8. Zwiększenie dostępności pomocy prawnej, pedagogicznej i psychologicznej służącej przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
9. Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem zasad prawnych w zakresie obrotu napojami alkoholowymi na terenie Gminy Włocławek, w szczególności dotyczących zakazu sprzedaży alkoholu małoletnim.
10. Podejmowanie interwencji w przypadku prowadzenia reklamy lub promocji napojów alkoholowych w zakresie prawnie niedozwolonym.
11. Wspieranie działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe ukierunkowane na

zapobieganie lub ograniczenie szkód związanych z alkoholem i narkotykami oraz wykluczeniem społecznym.

Zadania szczegółowe

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych narkomanią.**
 - 1) Współpraca z placówkami służby zdrowia i stowarzyszeniami w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych.
 - 2) Prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz objęcie pomocą terapeutyczną młodzieży zagrożonej narkomanią.
 - 3) Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.
 - 4) Dofinansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób zajmujących się profilaktyką w gminie.

2. **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub związane z narkomanią, pomocy psychospołecznej, prawnej, a w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie.**
 1. Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do podjęcia przez nią leczenia odwykowego.
 - 1) Dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego, dla dzieci młodzieży oraz pomoc w organizowaniu różnorodnych form spędzenia czasu wolnego dla rodzin z terenu gminy, w których występują problemy alkoholowe lub związane z narkomanią.
 - 2) Objęcie członków rodzin z problemem alkoholowym lub narkomanią, bezpłatną pomocą terapeutyczną, psychologiczno-pedagogiczną i prawną.
 - 3) Realizacja działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie m. n. poprzez działalność informacyjną „Niebieska Karta”.
 - 4) Inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy poprzez udział i organizowanie szkoleń, konferencji itp.
 - 5) Dofinansowanie działalności w zakresie zapewnienia specjalistycznej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie z terenu Gminy Włocławek.

3. Realizacja profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii:

➤ **Profilaktyka**

- a) prowadzenie profesjonalnych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, ich rodziców oraz innych osób dorosłych.
- b) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
- c) wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, a także zakup sprzętu do prowadzenia zajęć sportowych.
- d) wspieranie lokalnych imprez i koncertów promujących zdrowy, trzeźwy styl życia - propagujących zwłaszcza wśród młodzieży postawy wolne od używek i przemocy, otwartych na pomoc osobom niepełnosprawnym.
- e) sfinansowanie szkoleń dla pracowników Gminy prowadzących działalność związaną z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii dla członków Komisji ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz osób prowadzących świetlice profilaktyczno - wychowawcze na terenie Gminy Włocławek.
- f) finansowanie działalności świetlic profilaktyczno-wychowawczych wraz z filiami na terenie Gminy Włocławek dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych alkoholizmem, narkomanią w tym zatrudnienie w ramach umowy o pracę dla osób pracujących w w/w świetlicach.
- g) sfinansowanie organizacji dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień uczestniczących w profilaktycznych zajęciach pozalekcyjnych prowadzonych w świetlicach profilaktyczno-wychowawczych oraz w programach profilaktycznych.
- h) remont i doposażenie w sprzęt świetlic profilaktyczno-wychowawczych.
- i) finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego

➤ **Edukacja publiczna**

- a) organizowanie badań, monitorowanie skali problemów uzależnień w środowisku lokalnym, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych oraz narkomanii w Gminie Włocławek.

- b) prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień, organizowanie spektakli teatrów dziecięcych i młodzieżowych.
- c) udział w ogólnopolskich kampaniach informacyjnych i edukacyjnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii.
- d) opracowywanie i zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, w tym publikowanie w prasie lokalnej.
- e) inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobów spożywania napojów alkoholowych, a w szczególności wpływania na postawy dorosłych, aby reagowali na każdy zauważony przypadek podawania lub sprzedaży alkoholu małoletnim.
- f) prowadzenie lokalnej kampanii edukacyjnej, związanej z promowaniem trzeźwości kierowców.
- g) propagowanie traktowanie uzależnienia od alkoholu jako choroby, w celu zmiany postaw piętnujących alkoholików w postawy skłaniające ich do podjęcia leczenia.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii. Zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych

- 1) Współpraca z grupami samopomocowymi uzależnionych i współuzależnionych - współpraca z organizacjami pozarządowymi, Kluby Abstynenta. W dziedzinie propagowania zdrowego i trzeźwego życia oraz wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- 2) Zabezpieczenie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkolenia dla członków Komisji, profilaktyka uzależnień.
- 3) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych za każdorazowy udział w posiedzeniu lub wykonywanej pracy komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia aktualnie obowiązującego za prace pracowników określonego Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Wynagrodzenie za posiedzenie finansowane będą ze środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

5. Działania zmierzające do ograniczenia dostępności spożycia alkoholu.

- 1) Organizowanie spotkań z właścicielami punktów sprzedaży oraz sprzedawcami napojów

Preliminarz przewidywanych wydatków związanych z realizacją
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017

	Zakres zadań	Kwota
1.	Wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w świetlicach profilaktyczno - wychowawczych w Kruszynie i Smólniku, Świętosławiu, Nowej Wsi, Smólsku i filie w Dębie Polskim i Modzerowie i Łagiewnikach.	55.000 zł
2.	Finansowanie posiłków w świetlicach profilaktyczno – wychowawczych i zajęć pozalekcyjnych sportowych, sprzętu sportowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w szkołach.	15.000 zł
3.	Finansowanie wycieczki letniego i zimowego oraz imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowych.	23.000 zł
4.	Remonty, zakup sprzętu, środków czystości, wyposażenie i utrzymanie świetlic profilaktyczno-wychowawczych.	14.500 zł
5.	Dofinansowanie działalności instytucji, stowarzyszeń realizujących profilaktykę p/alkoholowych oraz wynagrodzenia z tytułu posiedzeń członków Komisji ds. Rozw. Problemów Alkoholowych ; opłaty sądowe skierowanie na leczenie osób uzależnionych .	7.000 zł
6.	Szkolenia, spektakle i programy profilaktyczne wg. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.	5.000 zł
7.	Zakup czasopism i broszur specjalistycznych.	500 zł
	Razem:	120.000 zł

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Włocławek

Paweł Bogdanowicz